16-боб. Қариндошлар ва бошқа шахсларнинг алимент мажбуриятлари

122-модда. Вояга етмаган ва вояга етган мехнатга лаёкатсиз шахсларга таъминот бериш мажбурияти

Ушбу Кодекснинг <u>123—128-моддаларида</u> кўрсатилган шартлар мавжуд бўлса, вояга етмаган, шунингдек вояга етган меҳнатга лаёқатсиз, ёрдамга муҳтож шахсларга таъминот бериш мажбурияти суд томонидан уларнинг қариндошлари: бобо, буви, невара, ака-ука, опа-сингил, шунингдек ўгай ота ва ўгай она, ўгай ўғил ва ўгай қиз, доимий тарбияда бўлган шахслар зиммасига юклатилиши мумкин.

123-модда. Бобо ва бувининг ўз невараларига таъминот бериш мажбурияти

Ота-онаси йўқ бўлган ёки улардан таъминот ололмайдиган вояга етмаган невараларига таъминот бериш мажбурияти етарли маблағга эга бўлган бобо ва буви зиммасига юклатилиши мумкин. Вояга етган меҳнатга лаёқатсиз, ёрдамга муҳтож невараларнинг ота-онаси, эри ёки хотини (собиқ эри ёки хотини) ва вояга етган меҳнатга лаёқатли болалари бўлмаса ёхуд улардан таъминот учун маблағ ололмаса, уларга нисбатан ҳам бу мажбурият бобо ва бувининг зиммасига юклатилиши мумкин.

124-модда. Невараларнинг бобо ва бувиларига таъминот бериш мажбурияти

Ўзларининг вояга етган болаларидан ёхуд эри ёки хотинидан (собиқ эри ёки хотинидан) таъминот ололмайдиган меҳнатга лаёқатсиз, ёрдамга муҳтож бобо ва бувига таъминот бериш мажбурияти етарли маблағга эга бўлган вояга етган меҳнатга лаёқатли неваралар зиммасига юклатилиши мумкин.

125-модда. Ака-ука ва опа-сингилларнинг вояга етмаган ёки вояга етган меҳнатга лаёқатсиз ака-ука ва опа-сингилларига таъминот бериш мажбурияти

Ота-онаси йўқ бўлган ёки улардан таъминот ололмайдиган ака-ука вояга етмаган ва опасингилларига таъминот бериш мажбурияти маблағга ака-ука бўлган опа-сингиллар эга ва зиммасига юклатилиши мумкин. Вояга етган мехнатга мухтож ёрдамга лаёқатсиз, ака-ука ва опасингилларнинг ота-онаси, эри ёки хотини (собиқ эри ёки хотини) ва вояга етган мехнатга лаёқатли болалари бўлмаса ёхуд улардан таъминот учун маблағ ололмаса, уларга нисбатан хам бу мажбурият ака-ука ва опасингилларнинг зиммасига юклатилиши мумкин.

126-модда. Доимий тарбияда бўлганларнинг ўз тарбиячиларига таъминот бериш мажбурияти

Мехнатга лаёқатсиз, ёрдамга мухтож эри ёки хотини (собиқ эри ёки хотини) ёки вояга етган мехнатга

лаёқатли болалари бўлмаган ёхуд улардан таъминот ололмайдиган, маблағ амалда учун уларни бериш тарбиялаганларга таъминот мажбурияти доимий тарбияси ва таъминотида бўлган уларнинг зиммасига юклатилиши мумкин. Бундай мажбурият васийликда (хомийликда) турган шахслар зиммасига юклатилмайди.

Суд тарбияда бўлганларни, агар улар тарбиячиларнинг тарбияси ва таъминотида беш йилдан кам турган бўлса, ушбу моддада кўрсатилган мажбуриятдан озод қилишга ҳаҳли.

127-модда. Ўгай ота ва ўгай онанинг ўгай ўғил ва ўгай қизларига таъминот бериш мажбурияти

Ўгай ота ва ўгай онанинг тарбиясида ёки таъминотида бўлган вояга етмаган ўгай ўғил ва ўгай қизларнинг ота-онаси йўқ бўлса ёхуд ўз ота-онасидан етарли маблағ ололмаёттан бўлса, уларга таъминот бериш мажбурияти ўгай ота ва ўгай она зиммасига юклатилиши мумкин. Вояга етган ёрдамга муҳтож, меҳнатга лаёқатсиз ўгай ўғил ва ўгай қизларнинг ота-онаси, эри ёки хотини (собиқ эри ёки хотини) ва вояга етган меҳнатга лаёқатли болалари бўлмаса ёхуд улардан таъминот учун етарли маблағ ололмаса, ўгай ота ва ўгай онанинг зиммасига уларга нисбатан ҳам шундай мажбурият юклатилиши мумкин.

128-модда. Ўгай ўғил ва ўгай қизларнинг ўгай ота ва ўгай онага таъминот бериш мажбурияти

Меҳнатга лаёқатсиз, ёрдамга муҳтож ўгай ота ва ўгай онанинг ота-онаси, эри ёки хотини (собиқ эри ёки хотини) ёки вояга етган меҳнатга лаёқатли болалари бўлмаса ёхуд улардан таъминот учун маблағ ололмаса, уларга таъминот бериш мажбурияти ўгай ўғил ва ўгай қизлар зиммасига юклатилиши мумкин.

Агар ўгай ўғил ва ўгай қизни ўгай ота ва ўгай она беш йилдан кам вақт давомида тарбиялаган ва таъминот берган бўлса, шунингдек улар ўз мажбуриятларини лозим даражада бажармаган бўлса, суд ўгай ўғил ва ўгай қизни ўгай отаси ва ўгай онасига таъминот бериш мажбуриятидан озод қилишга ҳақли.

129-модда. Қариндошлар ва бошқа шахслардан ундириладиган алиментнинг миқдори

Қариндошлар ва бошқа шахслардан вояга етмаган болалар учун, шунингдек вояга етган меҳнатга лаёқатсиз, ёрдамга муҳтож шахслар таъминоти учун ундириладиган алиментнинг миқдори суд томонидан алимент ундирилаётган шахснинг ва алимент олаётган шахснинг моддий ва оилавий аҳволини ҳисобга олиб, ҳар ойда пул билан тўланадиган қатъий суммада белгиланади.

Алимент миқдорини белгилашда, талаб алимент тулаши шарт булган шахсларнинг барчасига ёхуд уларнинг бир нечтасига ёки фақат бирига қаратилган

бўлишидан қатъи назар, ана шу шахслар хисобга олинади.